

Predsednik Roosevelt izdal knjigo - Razburjena zbornica

V OBLIKI KNJIGE PODAL PREDSEDNIK DE LO VLADE
TEKOM PRVEGA LETA. — NOVA POLITIKA NI NITI
FAŠIZEM, NITI KOMUNIZEM, IN N. THOMAS ZATRU-
JUJE, DA TUDI SOCIJALIZEM NI.

Washington, D. C. — V četrt-
tek je izšla knjiga, katero je
spisal predsednik Roosevelt in
ki ji je dal naslov "On Our
Way" (na naši poti). Knjiga
je nekako skupno javno poro-
čilo o delu vlade tekom prvega
leta, odkar je Roosevelt na
predsedniškem stolu, in je pi-
sana v poljudnem slogu, po ka-
terem so značilni tudi predse-
dnikovi govori po radio.

Povratka v prejšnje razme-
re ne bo več; to je predsednik
v knjigi jasno poudaril, rekoč:
"Mi, ljudstvo te dežele, ne išče-
mo in ne potrebujemo take vr-
ste kritiziranja in opozicije, ki
je samo razdiralna. Taki posa-
mezniki ali zveze, ki iz poli-
tičnih ali sebičnih finančnih
vzrokov nasprotujejo visokemu
cilju, bodo le sami sebi škodo-
vali, kajti mi kot ljudstvo se ne
bomo nikoli sprijaznili s kakim
predlogom, da bi se dežela vr-
nila v razmere, ki so vladale v
desetletju po svetovni vojni."

Na razne očitke, da je to, kar
sedanja vlada dela, revolucijo-
narno, predsednik odgovarja,
da je to morebiti revolucija,
vendar pa je mirna in se od
prejšnjih revolucij razlikuje v
tem, da se poslužuje drugačnih
sredstev in ima drugačni na-
men. Vrh se brez nasilstva in
se v njej ne odreka pravičnega
ravnarja nobenemu posamez-
niku ali razredu. Nova politika
tudi ni noben fašizem, kakor jo
nekateri žigosajo. Navdihnenje
za njo je namreč prišlo iz mas
ljudstva in ne iz ene skupine,
ki bi se posluževala armade.
Tudi ni noben komunizem,
kajti njeni načrti niso v tem,
da bi uveljavila oblast, ki bi si
podvrnila zakone in sodne ob-
ravnave; enako tudi ne izloču-
je nobenega razreda in tudi ne
odpravlja privatnih strank.

Brez vsakega olepšavanja,
pravi pisatelj, si moramo za-
domniti važno dejstvo, da iz-
drememba v naši politiki teme-
lji na izpremembi v mišljenju
ameriškega ljudstva, z drugimi
besedami povedano, da temelji
na naši demokraciji, katera se
razvija v zrelost.

Zanimiva je kritika, ki jo je
napisal o omenjeni knjigi vodja
ameriških socialistov, Norman
Thomas. Pravi namreč:

"Nova knjiga predsednika
Roosevelta kaže določno, da
gremo nekam. Da ne pokaže,
kam gremo, je za ameriški tem-
perament manjše važnosti. Ne-
kaj nenavadno velikega je, da
imamo po mnogih zapravljenih
letih predsednika, ki ima ko-
rajžo, politično bistrost, široko-
grudno obzorje in voljo, da se
udeležuje. V svojem predgo-
voru nam predsednik pove,
kar bi moral vedeti že vsakdo,
izvzemši mogoče dr. Wirta,
namreč, da ni njegova nova po-
litika niti fašizem niti komuni-
zem. Jaz pa lahko potrdim
dejstvo, da ni socializem."

Najzanimivejše vesti so v
Amer. Slovencu; čitajte ga!

RAZOČARANI REPUBLICANCI

Niso dosegli z afero dr. Wirta
tega, kar so nameravali. —
Obdolžitve proti demokra-
tom.

Washington, D. C. — Burno
sejo je imela poslanska zborni-
ca preteklo sredo, in sicer za-
radi dr. Wirta iz Indiane, ki se
je zadnje dni tako proslavil in
obenem pogorel s svojimi ob-
dolžitvami proti možganskemu
trustu. Glavno besedo je imela
republikanska manjšina.

Republikanci so obdolževali
demokrate na preiskovalnem
odboru, da so namenoma pre-
prečili, da bi prišla resnica na
dan in niso dovolili, da bi po-
dal dr. Wirt svoje obširno po-
ročilo, kakor si ga je sam se-
stavil. Zahtevali so tudi, da se
postavijo na zaslišanje vsi še-
steri iz možganskega trusta,
katere je Wirt obtožil, da imajo
prevarne načrte.

Demokratski poslanci pa so
nasprotno odgovarjali, da je
cela Wirtova afera samo poli-
tični "bunk", ki so si ga izmi-
sliili republikanci, da bi oblatili
vlado. Eden od poslancev je tu-
di izrekel sožalje republikan-
cem, ki so pričakovali, da bodo
s to afero dvignili veliko senza-
cijo, s katero bi lahko stopili
pred volivce v prihodnji kam-
panji, a so doživeli tako razo-
čaranje.

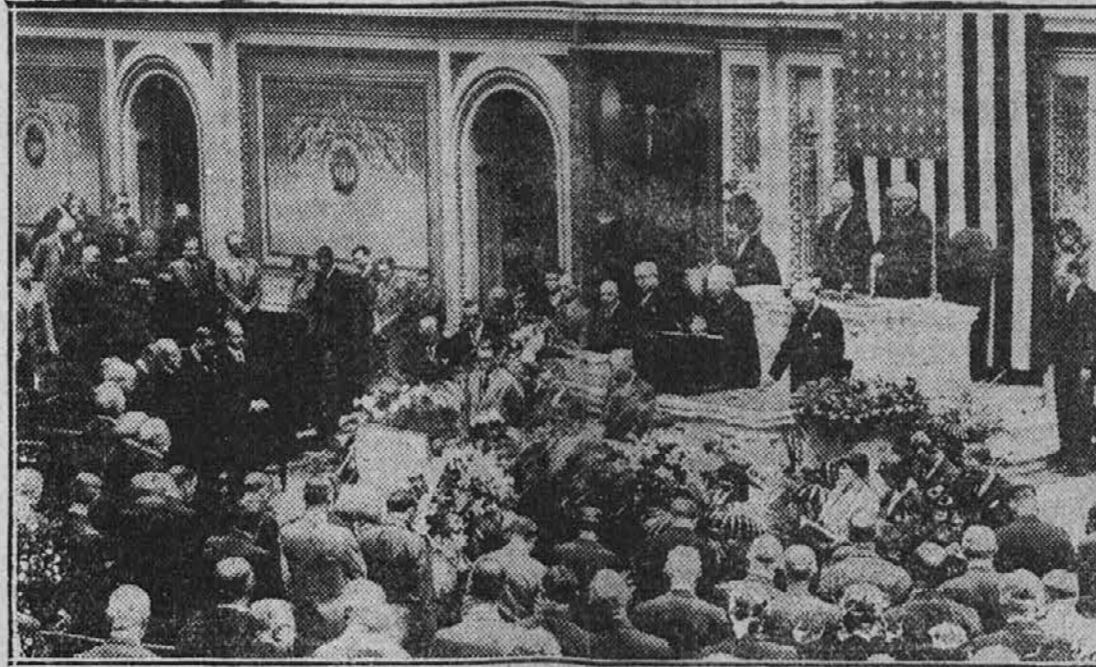
PREZGODAJ SE VESELIL

Chicago, Ill. — Jos. Rizzo,
1918 Melrose St., je v sredo
zvečer javil policiji, da je bil
njegov avto ukraden. Malo po-
zneje pa je šel po cesti in videl
stati svoj ukradeni avto pred
neko hišo. V svojem veselju je
bil tako razburjen, da je pustil
avto tamkaj, kjer ga je našel
in tekel na policijo ter javil,
naj preneha iskati njegov avto.
Nato je šel nazaj k ukradene-
mu avtomobilu, toda ta je med
tem zopet izgubil.

ZVIŠANJE DOHODNINSKIH DAVKOV

Washington, D. C. — Popol-
noma mirno, brez vsake deba-
te, je prišlo v sredo zvečer v
senatski zbornici do glasovanja
glede zvišanja dohodninskih
davekov in tekom 15 minut se je
završilo glasovanje, v katerem
se je oddalo 46 glasov proti 44
inamno po mnogih zapravljenih
letih predsednika, ki ima ko-
rajžo, politično bistrost, široko-
grudno obzorje in voljo, da se
udeležuje. V svojem predgo-
voru nam predsednik pove,
kar bi moral vedeti že vsakdo,
izvzemši mogoče dr. Wirta,
namreč, da ni njegova nova po-
litika niti fašizem niti komuni-
zem. Jaz pa lahko potrdim
dejstvo, da ni socializem."

KONGRES V ŽALOVANJU

Pogrebni obredi v dvorani poslanske zbornice, ki so se nedavno vršili za poslancem Ed-
ward Pou iz No. Caroline, kateri je umrl vsled srčne kapi. V dvorani so bili ob tej priliki
zbrani kongresniki iz obeh zbornic. Pokojni je bil po dobi službovanja najstarejši med po-
slanci.

INSULL NA POTI DOMOV

V petek se je vkrcal na ameri-
ško ladjo.

Istanbul, Turčija. — Samuel
Insull je točasno na ladji, ka-
tera ga ima prepeljati nazaj v
Ameriko, v Chicago, mesto nje-
gove bivše slave in sijaja. V če-
trtek je bil z vlakom odpeljan
iz tujakšnje ječe v pristanišče
mesta Smirna, kjer je bil vkr-
can na ameriško ladjo Exilona.
Na krovu ladje so turške ob-
lasti uradno oddale 74letnega
jetnika ameriškim oblastem. Z
nalogo, da prepelja Insulla
Ameriko, je bil poverjen ob-
ameriške vlade B. Y. Berry,
tretji tajnik na ameriškem po-
slaništvu v Turčiji.

STRANKI BOSTE ODLOŽILI KONVENCIJE

Chicago, Ill. — Po zakonu bi
se morali državni konvenciji
republikanske in demokratske
stranke vršiti 20. aprila v
Springfieldu. Voditelji obeh
strank pa so odločili, da se
konvenciji odložijo do jeseni,
in se boste vršili v septembru.
Med tem časom se bo namreč
lahko videlo, kako smer bo za-
vzela vlada pri svojem "new
deal" in se bo nato lahko v tem
smislu vodila volilna kampa-
nja.

DEČEK PRIDE PRED PO- ROTO

Chicago, Ill. — 13letni Geo.
Rogalski, o katerem se je poro-
čalo, da je preteklo nedeljo iz-
vabil neko dve in pol leta sta-
ro deklico v zapuščenem poslop-
ju, kjer je toliko trpela vsled
mraza in lakote, da je umrla
kmalu, ko so jo našli, je zaprt
v ječi pod obdolžbo umora in
bo postavljen pred porotno so-
dišče. Deček je popolnoma mir-
no pri preiskavi priznal vse, in
sicer prostovoljno. Od zdravni-
škega izvedenca je deček pro-
glašen, da je moralno slabo-
umen, toda legalno popolnoma
zdrav in poleg tega s precej
razvitim razumom.

Najzanimivejše vesti so v
Amer. Slovencu; čitajte ga!

KRIŽEM SVETA ZA HAHTEVA ZA KRAJŠE URE

Rim, Italija. — Oblasti so
aretirale nekega Angelo A-
mato, katerega zasledujejo tu-
di oblasti v Clevelandu O., za-
radi umora, ki ga je 1920 izvr-
šil tamkaj. Amerika je povab-
ljena, naj pošlje svoje priče k
obravnavi, ki se bo vršila čez
par mesecev.

Dunaj, Avstrija. — A.
Frauenfeld, vodja nazijev, ki
je zaprt v ječi, je pri pogovoru
s časnikarji, ki ga je vodil sko-
zi okno ječe, napovedal, da bo
tekem treh mesecev prišli v
Avstriji naziji do krmila in te-
daj bodo pristaši sedanjega re-
žima postavljeni v ječo na njih
mesto.

Tokio, Japonska. — Voj-
ni minister S. Hayashi je v sre-
do resigniral, in sicer vsled te-
ga, ker je bil njegov mlajši
brat obsojen vsled nekega ko-
rupcijskega škandala na štiri
mesece ječe. Min. predsednik
si je brezuspšno prizadeval,
da bi ga prepovabil od resigna-
cije.

TAJINSTVEN MORILSKI NA- PAD NA FARMERJA

Belvidere, Ill. — V prisotno-
sti svoje žene in osmerih otrok
je bil v sredo zvečer ubit 57let-
ni Walton Wheeler, znan kot
najbogatejši farmer v tujak-
šnjem kraju. Povod za napad
je še nepojasnjen. Štirje moški
so se pripeljali na dvorišče far-
me, z obrabi zakritimi z rutica-
mi, in obkolili celo družino. Že-
no in otroke so spravili v hišo,
kjer so jim ukazali, da se mo-
rajo obrniti proti steni. Nato
je se banditi, ki so bili vsi obo-
roženi, spravili nad farmerja.
Po par besedah so ga začeli
pretepati s palicami, na kar je
farmer zbežal proti hiši in kli-
cal na pomoč. Ko je prišel že
do praga, so vsi štirje ustrelili
nanj in ga na mestu ubili, na
kar so pobegnili z avtomobi-
lom. Domneva se, da je bil
vzrok napada kak finančni
spor. Pokojnemu je bilo nam-
reč več ljudi dolžnih.

Z OPICAMI ŽALIL ČLANE VLADE

Dunaj, Avstrija. — H. Anto-
nius, dolgoletni ravnatelj slav-
nega Schönbrunn zverinjaka,
je bil v sredo odstavljen, in si-
cer zaradi njegovega politične-
ga udejstvovanja. Ze več mese-
cev so se v zverinjaku opažale
opice, ki so nosile tablice z na-
pisi, kakor "Dollfuss", "Fey",
in podobne.

Iz Jugoslavije.

RADI PREDOLGOTRAJNEGA DEŽEVJA SE JE PRI TRŽIČU
NA GORENJSKEM UTRGAL VELIK KOS HRIBA, KI JE
ZASUL STRUGO BISTRICE. — SMRTNA KOSA. — NE-
SREČE, NEZGODE IN DRUGO IZ STAREGA KRAJA.

Usoden plaz

Tržič, 24. marca. — Pred leti
se je udrla baš nasproti belilnici
bistriška cesta, ki je bila potem
dalje časa za vsak promet za-
prta. Okrajni cestni odbor je
napravil potem kakih 30 m dolgo
betonsko škarpo, ki je mestoma
visoka do 4 m. Dolgotrajni nali-
vi pa so sedaj ostali breg nad
Bistrico tako razmočili, da je
zazijal med škarpo in bregom
udor, katerega je smatral mimo-
iđoči popotnik, ki ga je prvi za-
gledal, za začetek plazu. Hitel
je do prvih hiš in povedal, kako
in kaj. Preden pa so prihitali
ljudje, se je že začel ves hrib v
dolžini 50 m, globini 60 m pomi-
kati proti strugi Bistrice, spo-
četka počasi, potem pa pospeše-
no, dokler ni z velikim gromom
zdrčal v strugo prav tja do vi-
soke škarpe na nasprotnem bre-
gu. V trenutku je bila Bistrica
temeljito zajezena.

Lomljenje, pokanje in grme-
nje plazu je spravilo vse predil-
niške delavce iz tovarne. Delo-
vodja G. Snaj je takoj odredil
vse potrebno, da se je zajezena
Bistrica čim prej rešila nepro-
stovoljne ječe. Za jezom pa je
med tem Bistrica sumljivo hitro
naraščala, delavci so delali na
vse kriplje in samo še par prvost-
je manjkalo do vrha široke škar-
pe, pa bi voda preplavila predil-
nico, ko so napravili toliko pro-
stora v nasutem grušču, da je
voda lahko sama izklopala skozi
naplavino svojo pot. Delavci so
delali vztrajno še precej časa, da
so odstranili iz struge debela dre-
ves, ki so ogražala predilniški
most.

Sreča v nesreči je bila, da je
Bistrica od zadnje povodnji že
dosti upadla in da se je to zgo-
dilo dopoldne ob pol deseti uri.
Če bi se plaz utrgal ponoči, bi
bila v najkrajšem času vsa pre-
dilnica pod vodo in Bistrica bi si
prisiljena za nekaj časa poiska-
la strugo preko predilniških
kompleksov. Kakor računajo,
meri plaz okoli 10.000 m grušču.

Veja se je prepozno utrgala

Se meseca februarja je odšel
od doma iz Wolfove ulice v Ma-
riboru 58-letni delavec Jožef
Jerčič. Rekel je, da gre iskat de-
la. Sedaj pa poročajo iz Brester-
nice, da so ga našli v bližnjem
gozdu mrtvega. Truplo je ležalo
na tleh z zadržanim hladnim
jermenom okoli vratu, jermen
je bil pa privezan za odtrgano
suho borovo vejo. Na podlagi te
najdbe se je ugotovilo, da je
Jerčič šel prostovoljno v smrt s
tem, da se je obesil na suho bo-
rovo vejo, ki se je pod težo te-
lesa zlomila, toda očitno nego-
pozno, ko je že nastopila smrt.
V žepu so našli delavsko knji-
žico in kosce suhega kruha.

Postreški strdajo

V tako obupnem položaju, ka-
kor so ljubljanski postreški se-
daj, niso bili še nikoli. Kjer je v
prejšnjih letih stal eden, stoji
sedaj kar trije in vsi trije ne

zaslužijo niti tretjine, kar je ke-
daj zaslužil eden. Po pravici po-
vedano strdajo, njih družine so
lačne in srečen je postrešek, če
mu žena kot postrežnica po raz-
nih družinah zasluži za kosilo,
ker sam niti za skromno večer-
jo največkrat ne zasluži. Tem
razmeram so največ kriva mo-
derna prometna sredstva in k
vsemu temu še kriza.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrl Ivan Po-
seb, poštni uradnik v pokoju.
— V celjski bolnici je umrl Ju-
rij Miakar, doma iz Vitanja star
60 let. — V Cirkovcih na Drav-
skem polju je umrl Antonija
Korže, stara 74 let.

Izredna najdba

Kmet Redjo Karajič je pri
oranju na razvalinah starodav-
nega kladuškega gradu našel
starinsko puško iz 15. ali 16.
stoletja. Puškina cev je težka
nad 14 kg, dolga pa en in četrt
metra. Na občinskem uradu Ve-
like Kladuše so ugotovili, da je
bila puška last v narodnih pes-
mih opevanja bosanskega ju-
naka Muje Hrncija, ki je živel
v drugi polovici 18. stoletja v
Veliki Kladuši.

Bogata Jugoslovanka

Kakor poročajo, je dobilo ju-
goslovansko zunanje minister-
stvo obvestilo iz Budimpešte, da
je na otoku Javi umrla milijar-
derka Anka Duncan, baje roje-
na leta 1885 v Somoboru na Hr-
vatskem, kot hči sodnika Kova-
čiča. Njeno imetje cenijo na 4
milijarde 500 milijonov dinar-
jev.

Pomagala si je na škodo druge- mu

Dobre volje je prišel v Ljub-
ljano posestnik Pavel Plevel, do-
ma iz Zaloga in prinesel s seboj
cel jerbasa jajec, da jih tam pro-
da za denar, s katerim bi si ku-
pil kaj priboljška za velikono-
čje. Jerbasa je postavil na neko stoj-
nico in komaj se je dobro obrnil
stran, je jerbasa z jajci že zginil.
Vzela ga je neka ženska.

Nesrečen padec

Nenavadna nesreča se je pri-
petila 37-letnemu delavcu Josi-
pu Jamniku. Zaprozil je nekega
kmeta v bližini Maribora za pre-
nočišče in prenočil na seniku.
Ko se je zdanilo je vstal, a je bil
še preveč zaspan in je namestu
na lestvo stopil v praznino. Pri
padcu na tla si je zlomil nogo.

Rdeči petelin

Pred kratkim je nekega po-
poldneva nenadno začelo go-
peti pri posestniku Antonu
Namlju v Seliški gori pri Se-
miču. Zaradi močnega vetra
so plameni takoj objeli veliko
domačijo in jo popolnoma uni-
čili. Sreča, da je Namljevo
poslopje na samem, drugače bi
bil v nevarnosti ves Semič.

IRITE "AMER. SLOVENCA"!

AMERIKANSKI SLOVENEK

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Subscription rates: For one year \$5.00, For half a year \$2.50, For three months \$1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Sloga na Balkanu

Naslov tega članka se zdi zelo pravičen, zlasti drugim narodom, ki so poznali dosedaj Balkan le kot nekako evropsko Mehiko...

Države podpisnice se bodo zmerom, kadar bo to potrebno, posvetovale o ukrepih za zaščito svojih interesov po tej pogodbi.

Habsburžani

Izgleda, da kadar nastane med evropsko diplomacijo doba počitnic, ali boljše doba kakih pasjih dni, ko ni na dnevnem redu kakih izrednih vprašanj...

Res je, kolikor se da zaznati, da madžarski aristokratje bi radi obnovili avstro-ogrsko monarhijo...

Zgodovina habsburške monarhije je znana. O njej je že davno izrečena končna sodba. Politika kake obnove habsburške monarhije ni in ne more biti politika ureditve in ne pomi-

ritve. Taka politika je proti miru in redu. Kdor hoče njo, hoče narodno in mednarodno zlo.

Habsburžani so dodelali. Sami so si izkopali svoj grob. Habsburžani so mrtvi.

ROJAK IZ PENNSYLVANIE PIŠE

Na velikonočno nedeljo smo imeli v Johnstownu štiri sv. maše. Prva je bila zjutraj ob 6., pred katero je bila slovenska velikonočna procesija...

TUDI WESTALLIŠKI JOŽE PRITISKA NA "NAPREDNJAŠKI MEH"

V "Prosveti" z dne 28. marca sem bral dopis od Joe Radley iz West Allis, Wis. Jože, tudi tebi je treba okrcati. Imaš tudi ti madeže na sebi.

VABILO MILWAUŠKE ZASTOPNICE

Milwaukee, Wis. Vse moje cenjene naročnike A. S. prijazno vabim na proslavo naše zmage. Pridite vsi! Vsi tisti, katerim sem se mogoče v zadnji kampanji zamerila z mojo sitnostjo...

Pri brivcu. — V brivnico stopi gospod in zahteva, da ga obrijejo. Brivec vzame britve in jo začne brusiti.

Počitek. — Učitelj pojasnjuje otrokom, kaj je počitek, in potem vpraša Tončka: Kaj napravi tvoj oče vsak večer, kadar pride utrujen z dela?

Še nima številke. — Miha (v trgovini s čevlji): Dajte mi par čevljev za mojega sina.

V gostilni. — Gostilničar (vpraša prijazno gosta): Kako vam diši, gospod? Gost: Veste kaj, gospod gostilničar, jedel sem že boljšo ribo.

Zaradi nje. — Žena možu: Odvadi se kaditi radi mene! Mož: Kdo vruga ti je vendar rekel, da sem radi tebe začel?

Žalno vino. — Golobivniku je umrla žena in možak je ves mračen prišel tolažiti svoje gorje v gostilno: Natakark, prinesite mi liter vina.

Za koliko je shujšal. — K mesarju pride precej rejen gospod in pravi: Prosim, odrežite mi deset kil mesa!

Lucija Gregorčič. Škof Slomšek so rekli: "Kdo bi zmiraj tužen bil — to ne more biti." In tudi jaz tako pravim, po delu odih in malo veselja nič ne škodi.

Kar se pa tiče naše naselbine Willard, je povsem krasna. Lepe obdelane farme, lepa splotja, da ni daleč naokrog tako lepe naselbine...

Peter Žagar. DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ ST. 78 K.S.K.J. Vsem članicam našega društva, posebno tistim, katere niso bile na zadnji redni društveni seji, naznanjam...

Karolina Pičman, predsed. O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO. So, Chicago, Ill. Mislili smo, da smo prijedrati pomladi v naročje, pa nas je včeraj, v sredo, še zima božala s svojim sneženim repom...

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(47)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzanov nož se je z vso silo zadržal v prvi divjemu pticu, da je ta strahno zakričal. V ta zamah je staval Tarzana vse svoje upanje na rešitev iz strasnih krempljev.

Na veliko srečo, so bili v gnezdu samo trije mladiči in še ti mladi in okorni. Kljub mladosti so pa imeli prav ostre zobe in močne čeljusti in ne bilo bi se Tarzanu dobro godilo, če bi ne ravnal dovolj spretno.

Ko je bilo mesarjenje končano, se je Tarzan ogledal okoli, če bi se bilo mogoče rešiti. Opazil je, da je jako malo možnosti, na rešitev s to strahno skale omočene višine.

Previdno se je vlegel na tla in začel opazovati čez rob pečine. Pačasi se je premikal okoli roba in skrbno pregledoval vsako majhno skalnato čr.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka.

Table with exchange rates: Dinarji: Za \$ 2.70... 100 Din, Za \$ 5.00... 200 Din, Za \$ 10.00... 400 Din, Za \$ 12.25... 500 Din, Za \$ 24.00... 1000 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5. pošljite...\$ 5.75, Za \$ 10. pošljite...\$ 10.85, Za \$ 15. pošljite...\$ 16.00, Za \$ 25. pošljite...\$ 26.00, Za \$ 40. pošljite...\$ 41.25

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovence) 1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

SKRIVNOSTNA DRUŽBA ZAMORSKIH KANIBALOV V AFRIKI

Angleške oblasti v angleški Zahodni Afriki so opozorile vse krščanske misijone, ki že več let delujejo v notranjosti dežele, naj takoj prenehajo z delom ter pribeže v mesta. — Zelo dolgo časa so angleške oblasti dobivale poročila, da se v notranjosti dežele s strašno naglavo razširja skrivna organizacija zamorcev, ki sega celo v portugalsko Angolo. Ta organizacija je bila spocetka čisto nedolžna. Črni člani te organizacije so se shajali ponoči k svojim obredom. Zadnje mesece pa so oblasti v okrožju Ngari in Nmekig slišale o skrivnostnih umorih, ki se dogajajo na teh sestankih. Črni zarotniki se haje shajajo na obrežju "Svetega jezera", kjer ponoči more jetnike in jih darujejo nekemu svojemu božanstvu.

Toda angleške oblasti tem poročilom niso verjele, ker so vedele, da se zamorci boje priti blizu "Svetega jezera", češ, da tam vlada "Veve" — smrt, in "Mahimba" — zeleni hudci.

Poveljnik neke angleške vojaške postaje na obali je dobil v roke dokaz, da strašne govornice niso izmišljene. Na postajo je priletel goLOB-pismošna, katerega je iz medicinske postaje Knugiri poslal voditelj dr. Maugan. Angleški zdravnik dr. Maugan je po golobu sporočil, da njegovo postajo oblegajo zamorci, ki na čelu nosijo bele pego, znamenje te nove sekte. Zdravnik sporoča, da so on in njegova dva asistenta že vsi izčrpani in da jih čaka gotova smrt, če ne pride takoj vojaška pomoč.

Angleški poveljnik stotnik Osborne je takoj mobiliziral dve stotnji domačih vojakov in stotnjo arabskih kolonijalnih vojakov ter hitel rojakom na pomoč.

Po dveh dneh naporenega pohoda skozi pragozd, po katerem so si morali delati pot s sekuro, so prišli do medicinske postaje. Ampak te ni bilo več;

le kadeče se tramovje je pričalo, da je tu nekoč stalo veliko poslopje. Blizu pogorišča so ležala trupla zdravnikov dr. Maugana in njegovih obeh asistentov. Vsa so bila strašno razmesarjena. Na čelu pa so imeli bel znak "bele kože". Jasnó je bilo, da so divjaki Evropejce žrtvovali svojem božanstvu — "beli kozí".

Za stotnika Osborna je bila ta zločin odkrit upor! Sklenil je: Za divjaki in jih uničiti! Prodirali so naprej proti "Svetemu jezeru". Povsod pa so našli na požgane naselbine, na kadeče se vasi in na strašno razmesarjene mrličje. Prav to so se namreč umikali zarotniki, ko so uničili dr. Mauganovo postajo. Po poldrugdnevem pohodu je stotnik Osborne s svojo četo prišel do "Svetega jezera", kjer pa ni našel žive duše. Pač pa so sledovi pričali, da se je divjaška četa še pred kratkim mudila tukaj in pred Angleži pobegnila. Da se Angleži bližajo, so divjaki gotovo izvedeli po svojem "brezličnem brzojavu" — zamorskem bobnu, ki ž njim zamorci signalizirajo novice drug drugemu.

Vojaki so natančno preiskali vso okolico in odkrili grozne reči. Našli so več ko 30 zamorskih mrličev, ki so bili strašovitno razmesarjeni. Našli so tudi dva daritvena kamna, ki sta bila vsa krvava. To je bil jasen dokaz, da so uporniki svoje sovražnike zaklali in jih darovali svojem božanstvu "beli kozí" ter dele trupel celo pojedli. Te najdbe so potrdile govornice, katerih poprej Angleži niso hoteli verjeti.

Vsa britanska Južno-zahodna Afrika je sedaj preplašena in se boji te zverinske organizacije. Angleži divjakov niso več mogli zasledovati, ker na tak pohod niso bili pripravljene. Pač pa bodo sedaj Angleži s pomočjo sosednjih portugalskih oblasti vse ukrenili, da zatro to strašno družbo.

POSLEDICE MALIH SPOROV

Na vprašanje nekega angleškega lista: "Kedaj ste se najbolj spri?" je prišlo veliko odgovorov. Nekaj jih je list tudi objavil:

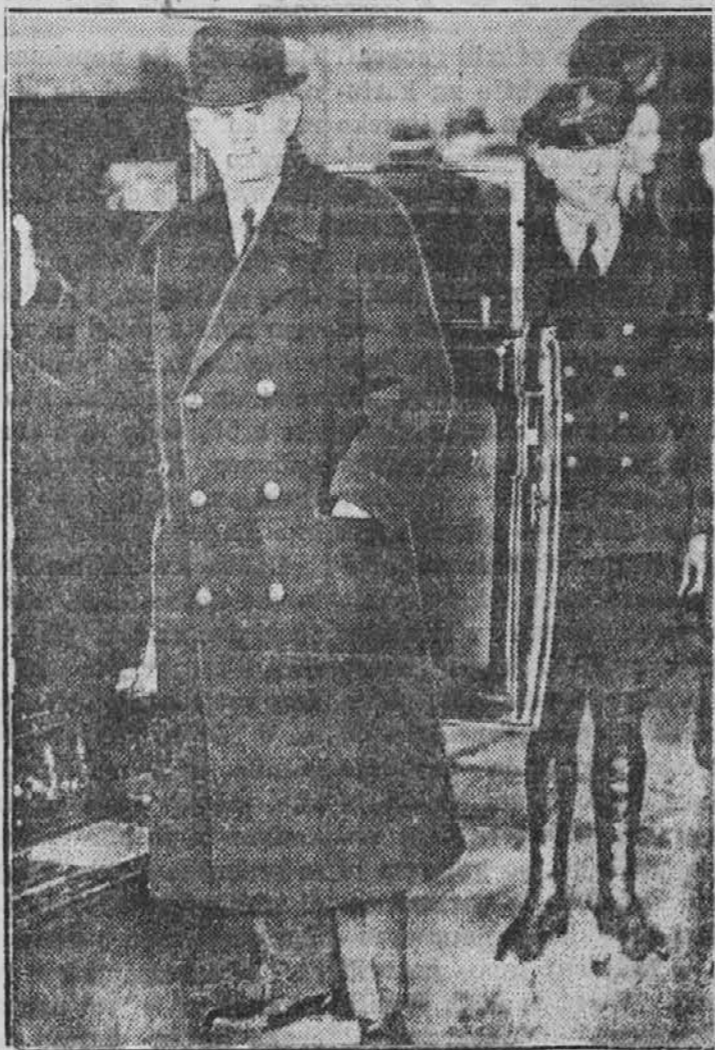
Največji spor v svojem življenju sem imel s svojim bratom. Ko je bil star 15 let, je bil nekoč obdolžen tatvine. Nekaj dni pozneje sem tudi jaz pogršil bankovec, ki mi je izginil iz žepa. Seveda sem tudi jaz obdolžen brata, da mi ga je on ukradel. Radi tega sva se sprla. Nato pa je brat izginil z doma. Silno sem se prestrašil, ko sem nekaj dni za tem v sukničju za podlogo našel pogršeni denar. To se je zgodilo pred sedmimi leti. Moj brat je čislán in spoštovan obrtnik in redno dopisuje s starši, meni pa še do danes ni dal prilike, da bi ga mogel prositi odpuščanja za takratno krivično obdolžitve.

Bil sem sluga pri nekem manjšem gledališču. Nekega dne me je ravnatelj slišal peti. Zahteval je, naj zapojem za poskušnjo ob spremljevanju klavirja. Razume se, da me je ta zahteva spravila precej iz ravnotežja, vendar sem se opogumil v upanju, da si s tem mogoče zboljšam življenjski položaj. Toda že sredi napéva je ravnatelj zamahnil z roko in petje ustavil. Igralec klavirja, katerim sem se pred nekaj časa spri, je nalašé napačno spremljal moje petje, pri pianu je igral forte, pri forte pa je igral tój ravno narobe. Pri preizkušnji sem torej slavno propadel. In vendar sem še danes prepričan, da je bilo to samo radi tistega malega spora z igralcem klavirja. Zato pa še danes samo kulise premikam in

prenašam kaprice igralcev...

Pred več ko 50 leti sem bil vajenec v trgovini z železnino v Dundeju, odkoder sem vsako soboto z večernim vlakom odhajal domov k staršem v Fife. Železniška proga je vodila čez sloveči most nad reko Tayo. Neke sobote v decembru me je moj gospodar pošteno ozmerjal, ker sem po malomarnosti neko naročilo pustil neizvršeno. Na gospodarjeve očitke pa v svoji lahkomišljenosti nisem molčal, narkar me je gospodar kratkoma pognal iz službe. Tiste sobote se zato nisem peljal domov z vlakom, kateri pa ni nikdar privozil na ono stran mostu, pač pa je z vsemi svojimi potniki našel konec v valovih Taya. Spor z gospodarjem mi je bil torej v rešitev. Moj sosed je imel udomače-

SMRT UKINILA NJEGOVO SLUŽBO

W. W. McDowell, kateri je bil imenovan ameriškim poslanikom za Irsko. Opravljal pa je to mesto samo dva tedna. Pred par dnevi je namreč umrl nenadne smrti, zadet od kapi.

no papigo, ki je prosto letala po vrtu, njegovem in mojem. Večkrat sem jo naletel tudi v svoji sobi, kar mi pa seve ni bilo po volji. Končno sem se s sosedom pošteno sprl ter zahteval od njega, naj ima svojo papigo priklenjeno. Tega pa on v svoji trmi ni storil. Neko noč me je prebudil hreščéci glas papige, ki je neprestano kričala: "Gori, gori." Skočil sem pokonci, stanovanje je bilo res že polno dima. Kako je prišla papiga v mojo sobo, ne vem, vem le, da je nam vsem rešila življenje in imetje, pri tem pa žrtvovala svoje življenje, ker se je v dimu zadušila.

Pred desetimi leti sva s prijateljem odprla specerijsko trgovino na zelo prometni točki mesta. Prodajalna je dobro uspevala in bila sva si s prijateljem dobra družabnika. Neko jutro pa svo se sporekla radi neke vrste sardin, ki jih je moj kompanjon hotel vpeljati, čemur sem pa jaz ugovarjal. Beseda je dala besedo in konec je bil, da sem izstopil iz družabništva ter dvignil moj delež. Tista trgovina še danes sijajno nese, moj bivši družabnik si je že nabral premoženje, jaz pa komaj životarim in sem večino zadnjih let prebil brez dela. In vsega tega je kriv spor zaradi škatlje sardin.

Pred leti sem bil zaposlen na trgovskem parniku. Iz neznanega vzroka pa me krmilar ni mogel videti. Porabil je vsako priliko, da mi je življenje grenilo. Nekega dne je vrgel vame konec ladijske vrvi, da sem padel. To mi je bilo preveč. Planil sem vanj, spoprijela sva se in že se je krmilar kopal v morskih valovih. Nobene priče ni bilo. Prestrašil sem se, pograbil konec vrvi, jo pomolil potapljaščemu se ter pričel kričati "Mož čez krov!" kakor

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadajevanje z 2. strani.)

poznalo, ker kakor se sliši, dobimo menda že zopet zvišane davke. Čudno je res z davki, da jih vsak tako nerad plačuje. — Kakor se čuje, bodo zopet preuredili Avenue L. Pravijo, da mislijo napraviti iz nje boulevard, kar bo nekaj lepega. S tem bo Ewing Ave veliko razbremenjena, zlasti kar se tiče avtomobilov, in bo potem laglje priti na drugo stran, medtem, ko je sedaj, zlasti v poletnem času, silno težavno. — Primarne volitve so sedaj že tudi za nami in kandidatje, kateri so dobili večino, se iste veselijo, kateri so pa izgubili, jim seveda ni po volji. — V ponedeljek smo iz naše cerkve pokopali George Camelika. On je po rodu menda Slovák, če se ne motim, in je tukaj med Slovenci znan, ker je imel trgovino z ribami, katere je sam lovil v jezeru. Sedaj ga bo nadomestoval njegov sin John, ki je tudi dober ribič. — Toliko naj bo za enkrat dovolj, pa drugič še kaj. — Pozdrav. Novinar.

PRIJETNO ZIMO SO IMELI

Rock Springs, Wyo.

Poročam, da smo imeli pri nas vso zimo lépo in prijetno tople vreme, brez snega in mraza. Ne vem pa, kako se bodo čitatelji Amer. Slovence začudili, ko bodo brali to novico in obenem videli, da je bilo ravno to zimo tako malo pisanih poročil iz naše naselbine, kakor da smo vsi pomrzili. Jezil bi še človek nad malomarnostjo naših poročevalcev, a se moram v prvi vrsti začeti jeziti sama nad seboj, ker tudi jaz spadam med tiste, ki le preradi čitajo, a za pisanje jim ni veliko. Drugi pa zopet mislijo: e, bodo že naš fajmošter kaj napisali. Tega pa vsi skupaj ne pomislimo, da ima g. župnik več dela, kakor kateri drugi delavec v fari. Upravičeno torej pričakuje-

mo, da bi se tudi kateri drugi oglasil, ker vseh nas veže dolžnost hvaležnosti do g. župnika, ki si toliko prizadeva za naš dušni in telesni blagor. Posebno pa še zato, ker nam je poskrbel, da smo imeli v zadnjem postnem času sv. misijon. Je namreč ravno sveto leto in nihadnjega svetega leta, ker delkla božja, neizprosna smrt, nič ne izbira, ampak pokosi, do katerega pride, pa naj bo ta mlad ali star, močan ali slab. — Sv. misijon smo imeli od 4. do 18. marca in to je bil najsrčnejši čas v naši fari sv. Cirila in Metoda. Misijonar, Rev. Father Oman iz Clevelanda, ki je vodil sv. misijon v angleškem in slovenskem jeziku, se je tudi veliko potrudil, da nam je podajal lepe nauke. V tem času je imel vsakdo priložnost poskrbeti za svojo dušo. — S svojimi krasnimi govori je misijonar užigal naša srca in govori, ki jih je imel, se nam niso nikdar zdeli predolgi, vedno prekratki, tako lepo je g. misijonar govoril, da bi ga čeli dan poslušali. Naj bo na tem mestu izrečena č. g. misijonarju najprisrčnejša zahvala in naj mu dobrotljivi Bog stotero poplača ta njegov trud.

Tistim pa, ki se niso zbudili iz spanja, ki so morda pozabili, kako negotova so pota našega življenja na tem svetu, je želeli, da bi se spomnili, da je naš Odršenik tudi za nje trpel in

umrl in jim milostno ponuja svojo odrešilno roko, katere se vsak lahko oprime, kateri le hoče. Naš g. župnik je vsak čas pripravljen radevolje, da jih sprejme v spovednici.

Za velikonočne praznike, kakor tudi za vso zimo smo imeli tudi prav lepo vreme. Takoj po praznikih je pa začelo snežiti, kar je dobro, drugače bi bilo vse preveč suho. — Nagle in neprevidene smrti je umrl Jakob Porenta, Soopiry, Wyo. 28. marca so dobili ponoči mrtvega v postelji. Zapušča soprogo in enega sina ravnotam. — Mrs. Gentilini roj. Kesnar je pomotoma popila neka zdravila in je na potu v bolnico umrla. — Na teh zgledih vidimo, kaj smo na tem svetu. Delajmo in trudimo se dokler je čas, da ne bomo potem obžalovali, ko bo prepozno. — Veseli velikonočni pozdrav naročnikom in čitateljem lista.

Mrs. Urban Taucher.

Lepo oblečen tat. — Sodnik: Vi ste bili že večkrat kaznovani. Zakaj ste ukradli to obleko?

Tat: Hotel sem priti enkrat lepo oblečen pred vas.

Ad. No. 2

Kako povečati pomladno udobje

Pomlad je najbolj ljubka doba, vendar ne morete uživati njenih čarov ako je vaše drobjeve zabasano s plini zaprtja.

TRINERJEVO GRENKO VINO

Čisti vaše drobjeve in ga vzdržuje čiste, pomaga prebavi, povrne zdrav tek in popravi vaš celotni sistem. Mr. Jose H. Martinez piše iz Weldona, Colo.: "Činiki Trinerjevega grenkega vina so presenetljivi." Poskusite to čudovito zdravilo in strinjali se boste z njegovo izjavo. Prijetno je za uživanje in deluje brez irganja. Pri vseh lekarnarjih. Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO

Naznanilo in zahvala

Pottih srce naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem (tužno vest, da je, previdena z svetimi zakramenti, za vedno prminula naša ljuba sestra, teta in prijateljica,

Katarina Peternel

(ROJ. MOŽGON)

rojena 22. aprila, 1865, Ravno pri Cerknem. Umrla je dne 21. marca ob 10:30 dopoldne ter bila pokopana po cerkvenem obredu na Calvary pokopališče v Lorain-u, Ohio. V Ameriki je bila 31 let. Mašo zadušnico je daroval Rev. L. Virant ob asistenci Rev. V. Vukonica in Rev. V. Viranta, za kar se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

Prav lepo se zahvaljujemo Miss Mary E. Polutnik in Mr. Louis Seme za krasno petje med mašo in po maši.

Izraz naše srčne in posebne zahvale naj prejmejo naši sosedje in prijatelji, ki so nam mudili pomoč v bolezi in ob času bridkosti v hiši in sicer: Družina Mike Polutnik, Mr. in Mrs. John Lampe, družina Ambrozic, družina Omahen, družina Gerbec, Mrs. Ostroganaj, družina Pogacar.

Hvala pogrebem in spremljevalkam Oltarnega društva in članicam, ki so molile pri pokopju.

Prijetna dolžnost nas veže da se zahvalimo vsem darovalcem cvetja, katero so v globokem sočutju položili na krsto blage pokojne. Naša hvala naj velja sledečim: Družina Mike Polutnik, Mr. in Mrs. John Lampe, Mr. in Mrs. J. Tusar, družina Gerbec, družina John Omahen, družina Joseph Svete, družina Popovick, Van de Car in Campel.

Iskrena hvala obilnim darovalcem za sv. maše, katere se bodo brale za pokoj rajne duše. Našo zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. J. Grdina, Cleveland, O., družina Ambrozic, Mrs. E. Klemenčič, Cleveland, O., Mr. in Mrs. J. Juha, Mr. in Mrs. John Lampe, Mr. in Mrs. Joseph Svete, Mr. in Mrs. M. Polutnik, Mr. in Mrs. J. Urbas, John Omahen ml., Mr. in Mrs. A. Pogacar, Mrs. Mary Gerbec, Mr. in Mrs. L. Baraga, Mr. in Mrs. J. Cerne.

Najlepša hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago, kot onim, ki so prilihi pokojno kropit, so pri njej čuli, ki so jo spremlili na pokopališče k večnemu počitku. Končno hvala vsem za vse, kar so nam dobroga stregli v času žalosti.

Hvala lepa pogrebemu zavodu "Mathews" za veliko naklonjenost, pomoč in vzorno urejen pogreb ter vsestransko najboljšo postrežbo.

Če je bilo kakšno ime pomotoma izpuščeno, prosimo, da se nam blagohotno oprostí.

Tebi draga sestra, teta in prijateljica, pa kličemo: "Naj ti bo lahka tuja zemlja na veke."

Blagor duši plemeniti,
Ko zapušča dom solza
Ni težko se ji ločiti
Dom nad zvezdami ima!

Zaljubljeni ostali:
VALENTIN MOŽGON, brat, Witt, Illinois; PETER CELIK, nečak, Lorain, O.; LOVRENC JEMC, prijatelj, Lorain, O.

Lorain, O. v aprilu 1934.

LUCID'S PHARMACY
W. TENTH AT WARMAN AVE. INDIANAPOLIS, IND.
Tel. Belmont 2295

Lekarna v sosesčini,
ki se Slovincem tople priporoča. — V zalogi ima vedno prvovrstna zdravila, kakor tudi druge potrebščine, spadajoče v to področje.

HOOSIER PALS' CAFE
2829 WEST TENTH STREET, INDIANAPOLIS, INDIANA

Raznovrstne prigrizke.

Postrežemo z gulažem po evropskem načinu. Mala naročila, kakor tudi vroči paprikaš ter raznovrstno pivo. Imamo prostore (Booths) za zasebnike in družine. Veseli bomo kadar nas obiščite. Mi vam postrežemo z največjim glažem dobre pive za 5c.

NOVOMODNO UREJENA GOSTILNA "TAVERN"

Kadar ste utrujeni in počitka potrebni, se lahko odpočijete in okrepčate pri nas. Na razpolago imamo vsakevrstne jestvine in razne pive. Imamo tudi prvovrstne prostore za prenočišča. — Se Vam tople priporočamo.

JOE IN MARY GACNIK
901 NO. KETCHAM STREET, INDIANAPOLIS, INDIANA

FON IN MEDLEY
Slovenska mesnica in grocerija

742 NO. WARMAN AVENUE, INDIANAPOLIS, INDIANA

Mi imamo v zalogi prvovrstno meso, kakor tudi vse potrebščine, katere potrebuje v kuhinji slovenska gospodinja. Se Vam tople priporočamo!

DEŽELAN'S BROS.
-:- Slovenska pekarna -:-

2703 WEST TENTH STREET, INDIANAPOLIS, INDIANA

Mi pečemo okusni domači kruh, kakor tudi ob raznih prilikah in praznikih vam na vaše naročilo specemo okusno slovensko potico. Se Vam uljudno priporočamo.

Najhitreje do Jugoslavije

BREMEN • EUROPA

EKSPRESNI VLAK ob parniku v Bremerhaven zajamči pripravno potovanje do LJUBLJANE.

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK

V prijetnem okolišču, po zmernih cenah.

TUDI REDNA ODPLUTJA Z DOBRO ZNANIMI KABINSKIMI PARNIKI

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

177 N. Michigan Ave. — 130 W. Randolph St.
CHICAGO, ILL.

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST

Dr. O. I.:

Leta 1610 je prišel za župnika Mihael Miložič, ki je bil prej kaplan v Jarenini. Slišal je že dosti o skakačih, zato se je hotel poučiti o njih načelih in početju. Dal je poklicati Kolomana Šef, ki mu je moral na dolgo in široko razložiti vse. Ti razgovori so se vršili večkrat. Župnik Miložič ni nastopil zoper skakače očitno, ker je smatral, da je vse le bedarija, ki se prej ali slej neha sama od sebe.

A ravno to je bilo povod, da je zadobil Koloman Šef zopet pogum. Vnovič je sestavil prošnjo z dne 30. januarja 1613, ter jo podprl z navedbo nadaljnjih 15 čudežev. Da bi prošnja bolj zalegla, je šel h gosposčinam v tem okraju, da bi dobil podpise tamošnjih oskrbnikov.

Tako so prošnjo podpisali Andrej Kodelič in Blaž Bidmaier iz Negove, Jakob Sušic, oskrbnik barona Staudenberg v Ebenfeldu, Jurij Polanec in Matevž Schaumitzer, oskrbnika grofa Stubenberg, Simon Stebih, ki je bil tedaj v službi vdove pl. Polhaimb, Mihael Fras uslužben pri mariborski gosposčini, Jernej Satler v Veliki Nedelji ter nazadnje Boštjan Gurnek iz Vurberga.

Vršile so se zopet preiskave o resnici čudežev. Caharija Nuernberger je bil klican v Ptuj k mestnemu župniku Ripser, kateremu je tudi poročal, da se shajata večkrat župnik Miložič ter Koloman Šef, ki je dal prvemu celo denar, da bi ne oviral skakaškega gibanja.

Zopet je prišla komisija v Sent Lenart; Koloman Šef, ki je o tem zvedel, je pravočasno zbežal, dobil je zavetje v Vurbergu, ker mu je bil oskrbnik Boštjan Gurnek naklonjen.

Župnika Miložiča so odvedli dne 9. aprila 1614 v zapor. Se le potem, ko je svečano obljubil, da hoče takoj, ko se vrne iz zapora, dati med tem časom zopet postavljeno kapelico, sezgati ter ne pripustiti, da se še kedaj pozida nova, dokler bo župnik v Sent Lenartu in kakšno uporno ravnanje takoj javiti, so ga izpustili iz ječe.

Župnik Miložič je tudi takoj izpolnil svojo obljubo. Dogovoril se je s trškim sodnikom Avguštinom Fleischhacker, ki je bil po nenadni smrti Ivana Voller izvoljen za to mesto, vse potrebno, da se kapelica podere.

Bilo je v tretjem tednu po Veliki noči 1. 1614, ko je prispelo nekaj moških iz Sent Lenarta po noči v Radehovo, ki so v kratkem razdeljali kapelico.

Veliko je bilo začudenje Radehovčanov drugo jutro, ko niso našli več kapelice, kajti cel stavbnin les so odnesli Sentlenarčani in trg.

Koloman Šef je bil ves iz sebe, a pomagati si ni mogel, vedel je, da se tudi ne more več zanašati na župnika Miložiča, ki se mu je le na videz delal naklonjenega. Udati se je moral v svojo usodo ter čakati, da se ponudi ugodnejša prilika za postavitev kapelice.

A prebivalci vasi Radehova so bili preveč zavzeti za to, da se na mestu, kamor bi prenesli angelci božji grob, pozida nova cerkev. Rekli so, naj nam stokrat poderejo cerkev, zopet jo pozidamo. To je dalo Kolomanu Šef nov pogum. Zopet je pobiral okoli darove, in kmalu je stala nova kapelica.

In kakor nekdanj so se zbirali na vsako mlado soboto zvečer pristaši skakaške sekte, katerih je bilo vedno več.

Postajali so že zelo predrzni, uganjali so vedno bolj očitno svoje spakarije.

Ker vsi opomini duhovnih oblasti niso nič dosegli, se je obrnil sekovski knezoškof Jakob Eberlein pl. Rottenbach na cesarja Ferdinanda II., ki je dal kapelico dne 4. januarja 1622 sezgati ter postaviti na tistem mestu vislice kot strašilo za vsakogar, ki bi se upal še dalje uganjati skakaške neumnosti.

Za Kolomana Šef je bil to najhujši udarec. Spoznal je, da je bilo vse njegovo prizadevanje zastoj. Javno si ni upal več pridobivati pristašev, kajti vislice se je le vsak bal.

Tako je hodil okoli, kajti premoženje, kolikor ga je imel, se je zapravilo, le iz usmiljenosti mu je dal ta ali oni tihi pristaša skrivoma kak milodar. Vsled starosti in trpljenja v ječi skoraj štiri leta, je začel tudi telesno hirati.

Videli so ga večkrat, ko je hodil okoli kraja, kjer je stala nekdanj kapelica. Ljudje se dalje niso zmenili zanj, nekateri so celo trdili, da se mu je omračil um.

Bila je neka mrzla zimska noč. Od severa je pihal oster veter, začelo je snežiti, da je v kratkem pokrila bela plast zmrzlo zemljo. Ko so šli drugi dan, bilo je neko nedeljo po mladi soboti, ljudje v cerkev, so videli na mestu, kjer je stala kapelica, človeško truplo. Ko so stopili bližje, so spoznali Kolomana Šef.

Tako je končal vodja šentlenartskih skakačev na mestu, kjer je upal, da se postavi svetišče. Ker se ga je spoznalo za krivoverca, je bil tudi tam pokopan.

Tako je našel tam svoj lastni grob in tudi svoj mir.

O nadaljni usodi župnika Morenusa kronika ne poroča nič dalje.

Dognano je le to, da je bival še ob času v Sent Juriju, ko je prišel tja leta 1607 škof Martin Brenner pregledat cerkev in tamkajšnje razmere. Vsekako se ni pokoril škofovim odredbam in se mu tudi ni poklonil, ampak v neki hiši skrill. Škof Martin Brenner piše o njem v vizitacijskem poročilu z dne 9. junija 1607, da je dajal župljanom trumoma odvezo, tako, da jih je odpravil po 900 v enem dnevu, vsled česar je škof naročil šentlenartskemu župniku, da odpravi Morenusa iz St. Jurja.

A tudi Katarina Nuernberger se ni dolgo veselila odhoda župnika Morenusa. Smrt njene nečakinje ji je šla vendar k sreči, ker je bila prepričana, da je bila Agata nedolžna. Udala se je v teh mislih še bolj uživanju vinske kapljice.

Leta 1608 je bila izvanredno dobra trgadev. Vino je bilo tako sladko, da so se svetile kapljice na sodu, kamor so padli pri nalivanju, od sladkorja in roke stiskačev so bile masne kakor od masla. Katarina Nuernberger se je podala nekega dne v vinograd v Zavrhu, da pogleda, kako vino vre, mož Caharija je ni spremljal, ker je imel nujne opravke. Ker je izostala celi dan in je tudi še drugi dan ni bilo domu, so šli za njo. Našli so jo v kleti ležečo na tleh poleg največjega soda — mrtvo. Zadušili so jo plini močno kipečega vina.

Caharija Nuernberger je še doživel veselje, da je postal trški sodnik. Hud je bil sicer boj za to častno mesto, njegov nasprotnik je bil Valentin Jursič, ki je imel dosti pristašev, kajti bil je bogat tržan, zelo prijazen in zavzet tudi za izboljšanje in preureditev različnih stvari in sploh za napredek. Bil je tudi na glasu, da ni naklonjen novi veri. A protireformacija je za-trla vsako kal nove vere. Tako je bil na dan sv. Tomaža — kakor je bilo od nekdanj običajno, izvoljen Caharija Nuernberger za zahtevano dvetretjinsko večino za trškega sodnika. Svečano prisego je položil pred tedanjim grajskim oskrbnikom in sodnikom Jakobom Hefs iz Hrastovca.

Nato je bil sprejet kot tržan kovač Jakob Rogoz zaradi zaslug, da je nagnal krvnika Heller in njegova dva pomočnika, da ni prišlo do sežiganja Agate, nečakinje novoizvoljenega trškega sodnika, na grmadi.

Moral je storiti prisego kakor je bila tedaj navadna:

(Dalje prih.)

MORJE BO TEKLO V PUŠČAVO

Leta 1927 so odkrili geografi in geologi komisije za kartografiranje Egipta Quattarsko nižino v Libijski puščavi, a pripravljajo najboljši strokovnjaki britske države načrt, ki mu v zgodovini človeštva ni para.

V Quattarski nižini, nekaj več nego 200 kilometrov od Kaira, je namreč ozemlje kakšnih 20.000 kv. kilometrov do 134 m niže od morske gladine. To je največja geografska depresija na zemlji — kolikor vemo do danes — trikrat večja od depresije Šot Melrir v Alžiru, petkrat večja od depresije Jordanske doline v Palestini (Mrtvo morje). Seveda imajo druge depresije še večjo globino nego njenih povprečnih 60 metrov, a ker je do najbližje morske obale komaj 56 km, bi to povsem zadostovalo za naravno prekopu, po katerem bi morje napolnilo ta naravni zemljski kotel. To je namreč načrt, o katerem smo govorili zgoraj. V eni zadnjih števil Londonskega "Geographical Journal" poroča John Ball obširneje o tem načrtu.

Predvsem je omeniti, da je tretjina Quattarske depresije, t. j. več nego 5800 kv. kilometrov, nedostopna močvara, sabaka, mešanica peska in soli z vodo. Dolgo časa so si učenjaki razbijali glave z vprašanjem, od kod to močvirje, ko nimajo neznatni vodni "toki", ki se iztekajo vanj, cela leta niti kapljice vode in znašajo padavine tu kvečjemu 20 mm na leto. — Potem so rešili uganko: Sabako močvirni ogromen podzemeljski tok, ki izvira v Eneidju, visokogorju francoske ekvatorialne Afrike. Ta podtalna reka napolnjuje tudi vodnjake in izvirke velikih libijskih oaz: Karge, Dakel, Tarafre, Sive. V okolici depresije se pretaka skozi ogromna ležišča soli.

Toda sol ne bo edini vir velikih dohodkov in dobičkov v Quattari. Še neprimerno važnejša je zamisel, da bi višinsko razliko med njenim dnem in morsk gladino izkoristili za proizvodnjo električnega toka. Tehnično je stvar povsem izvedljiva. Prekopu oziroma trem prekopom, ki bi po Ballovem načrtu točili morsk vodo v depresijo, se postavljajo po robu sicer nekateri znatni gorški hrbiti, toda njih varina je apnenec in peščene najbolj zrahljane vrste, tako da bi jih bilo mogoče prevrtati.

13.500 kv. kilometrov Quattarske nižine leži niže nego 50 m pod morsk gladino. Jezero s to površino bi bilo 25-krat večje od Bodenskega jezera. V 150 do 160 letih bi se napolnilo, če bi mu dovajali 656 kub. metrov vode na sekundo, kolikor bi je bilo treba, da bi se prekosila izguba vlage zaradi izhlapevanja, ki je pod vročim puščavnim soncem ogromna. 656 kub. metrov vode na sekundo pa bi pri padcu 50 m preko turbin dajalo toliko električnega toka, da bi ga bilo dovolj za Kairo in vse Nilsko ustje. 150 do 160 let pa bi bil efektno veliki večji.

A to bi ne bile edine koristi tega ogromnega projekta. Treba pomisliti, da bi množina izhlapevajoče vode narasla in s tem bi narasle padavine. Dvignila bi se končno tudi gladina talnega vodovja, oaze bi dobile več moče, skopali bi lahko nove vodnjake tam, kjer to danes ni mogoče, nastale bi nove oaze. Morje bi se pretakalo v puščavo in med novimi palmami bi žarele električne luči.

Dosedanja dognanja znanosti nam to-le pripovedujejo: Pred več desetletji leti so Evrope pokrivala ogromne ledeno mase in ji dajale čisto drugo obličje. Nad ozemljem Francoske in Angleške je ležal sklenjen led, po katerem se je

odtakala ilovnato-rumena voda v Severno morje. Ni bilo ne Jadranskega ne Severnega morja, in tudi o Sardiniji in Korziki ni bilo sledu. Ledena doba je trajala več tisočletij in ustvarjala težke življenjske pogoje. Rastlinstvo in živalstvo je uspevalo samo na jugu. Na jugu Francoske in Nemčije najdemo sledove nosorogov, mamutov in severnih jelenov.

Človek je prebival tedaj v votlinah, ki jih zasledimo poleg na omenjenem ozemlju tudi še na Hrvaškem. Preživel je se je z lovom. Šele pred 20.000 leti se je otajal zadnji led. In je dobila Evropa današnje obličje. Pokazala se je rodovitna zemlja in iz lovca je postal človek kmet. Ugodnejše podnebje mu je omogočilo boljše življenje in pospešilo razvoj kmetijstva.

STARO KITAJSKO KRALJE-STVO

Kitajska akademija v Šantungu, ki ima namen raziskovati staro kitajsko zgodovino, se pripravlja, da bi začela izkopavati ostanke starokitajske kulture. Že okrog 1200 let pred Kristusom so Kitajci imeli slavno kraljestvo, katero se je imevalo Lu.

Izkopavanje bosta vodila kitajska učenjaka Tung Copping in Van Hsientang v provinci Šantung, in sicer v krajih Tenghsien, Čonhsien in Jihhsien. Ta izkopavanja naj razkrijejo umetnostne in kulturne predmete iz časa vladanja rodovine Lu. Kitajsko državo Lu je ustanovil brat ustanovitelja dinastije Čou nekako v letih 1122-255 pred Kristusom. Ta država je v teku stoletij zelo vzcvetela in se razvila. Veliki kitajski mo-

ČLOVEK KMETUJE ŽE 20.000 LET

Dosedanja dognanja znanosti nam to-le pripovedujejo: Pred več desetletji leti so Evrope pokrivala ogromne ledeno mase in ji dajale čisto drugo obličje. Nad ozemljem Francoske in Angleške je ležal sklenjen led, po katerem se je

odtakala ilovnato-rumena voda v Severno morje. Ni bilo ne Jadranskega ne Severnega morja, in tudi o Sardiniji in Korziki ni bilo sledu. Ledena doba je trajala več tisočletij in ustvarjala težke življenjske pogoje. Rastlinstvo in živalstvo je uspevalo samo na jugu. Na jugu Francoske in Nemčije najdemo sledove nosorogov, mamutov in severnih jelenov.

Človek je prebival tedaj v votlinah, ki jih zasledimo poleg na omenjenem ozemlju tudi še na Hrvaškem. Preživel je se je z lovom. Šele pred 20.000 leti se je otajal zadnji led. In je dobila Evropa današnje obličje. Pokazala se je rodovitna zemlja in iz lovca je postal človek kmet. Ugodnejše podnebje mu je omogočilo boljše življenje in pospešilo razvoj kmetijstva.

STARO KITAJSKO KRALJE-STVO

Kitajska akademija v Šantungu, ki ima namen raziskovati staro kitajsko zgodovino, se pripravlja, da bi začela izkopavati ostanke starokitajske kulture. Že okrog 1200 let pred Kristusom so Kitajci imeli slavno kraljestvo, katero se je imevalo Lu.

Izkopavanje bosta vodila kitajska učenjaka Tung Copping in Van Hsientang v provinci Šantung, in sicer v krajih Tenghsien, Čonhsien in Jihhsien. Ta izkopavanja naj razkrijejo umetnostne in kulturne predmete iz časa vladanja rodovine Lu. Kitajsko državo Lu je ustanovil brat ustanovitelja dinastije Čou nekako v letih 1122-255 pred Kristusom. Ta država je v teku stoletij zelo vzcvetela in se razvila. Veliki kitajski mo-

odtakala ilovnato-rumena voda v Severno morje. Ni bilo ne Jadranskega ne Severnega morja, in tudi o Sardiniji in Korziki ni bilo sledu. Ledena doba je trajala več tisočletij in ustvarjala težke življenjske pogoje. Rastlinstvo in živalstvo je uspevalo samo na jugu. Na jugu Francoske in Nemčije najdemo sledove nosorogov, mamutov in severnih jelenov.

VAŽNO NAZLANILO

GLAVNO LETOŠNJE
SKUPNO POTOVANJE
AMERIKANSKIH SLOVENEC
V STARO DOMOVINO
se vrši
16. JUNIJA
na znanem priljubljenem brzo-
parniku
ILE De FRANCE
Francoska Linija
French Line
Potnike tega potovanja spremlja poseben slovenski spremljevalec od New Yorka do Ljubljane in on bo skrbel za vse udobnosti naših potnikov na celim potu.
CENE KART III. RAZREDA:
Do Havre \$95.— do Ljubljane \$117.54, do Zagreba \$119.97, do Trsta \$107.50. Retur-karte stanjejo:
Do Havre \$166.— do Ljubljane \$206.50, do Zagreba \$208.50 in do Trsta \$190.— Davek dodatno.
POSEBNE UGODNOSTI:
Za potnike tega skupnega potovanja bodo na parniku in na železnici pre-skrbljene posebne ugodnosti.
Za vse druge podrobnosti tega skupnega potovanja, kakor tudi o potnih listih, permitu itd. se obrnite na:
LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service, Inc.
302 East 72nd Street,
NEW YORK, N. Y.

Praktičen molitvenik

ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE MOLITVENIK

'SLAVA MARIJI'

kategora je spisal in sestavil Rev. K. Zakrajšek, dolgoletni misijonar med ameriškim Slovencem.

Molitvenik "SLAVA MARIJI" je pripraven za moške in ženske, zlasti za člane Najsv. Imena in članice Krščanskih žena in mater, ker ima tozadevne skupne obhajilne molitve.

Tiskan z velikim različnim masnim tiskom in je pripraven v tem oziru za starejše in mlajše. Lepe pripravne žepne oblike.

VSEBINO IMA SLEDEČO:

- Jutranja molitve.
- Apostolstvo molitve, K. Srcu Jezusovemu, Posvetitev Materi Božji, Priporočitev svojemu patronu, Angelovo češčenje.
- Večerna molitve.
- Prva sv. maša, kratke mašne molitve.
- Tretja sv. maša, v korist vernim dušam.
- Blagoslov s presv. Reš. Telesom.
- Litanije najsv. Imena.
- Litanije presv. Srca Jezusovega.
- Litanije Matere Božje (lavretanske).
- Litanije sv. Jožefa.
- Litanije vseh svetnikov.
- Litanije sv. Terezije.
- Sv. križev pot.
- Spovedne molitve.
- Obhajilne molitve
- Druga obhajilne molitve (za bogoljubne duše).
- Devetdnevna v čast presv. Srcu Jezusovemu.
- Molitve in psalmi k Mariji Pomagaj.
- Molitve k preč. Devici zoper hude misli.

- Molitve k Materi v potrebi in žalosti.
- Molitve k sv. Jožefu v sili.
- Molitve v čast angelu varihu.
- Molitve k sv. Cirilu in Metodju.
- Molitve k sv. Mohorju in Fortunatu.
- Molitve pri volitvi stanu.
- Molitve otrok za starše.
- Molitve zakonskih in staršev.
- Molitve za umirajoče.
- Molitve za srečno smrt.
- Molitve k sv. Barbari za srečno smrt.
- Molitve ko se je duša ločila od telesa.
- Molitve za umrle starše.
- Molitve za umrle sorodnike in prijatelje.
- Molitve za vse umrle.
- Pesmi: mašne, obhajilne blagoslovne.
- Pesmi cerkvenega leta: adventne, božične, postne, velikonočne, binokstne, telove.
- Marijine pesmi.
- Razne pesmi.

NOVE ZNIZANE CENE TEMU MOLITVENIKU SO:
Elegantno vezan v pristno moroško usnje, vatirane platnice z zlato obrezno stane \$1.25
Elegantno vezan, pristno moroško usnje, gibčne platnice z zlato obrezno stane \$1.00
Vezano v umetno usnje, z zlato obrezno \$0.75
To je molitvenik, ki ga slovenski katoliki lahko rabijo ob vseh prilikah in za vse slučaje.

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

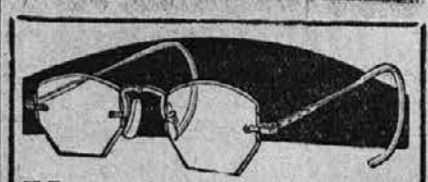
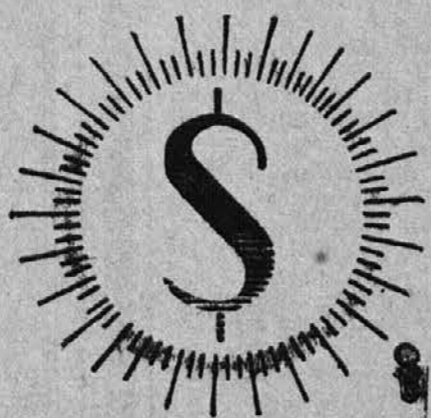
Prireditve

pikniki, veselice, igre, itd. ne prinesejo dobička, če ni dovoljne UDELEŽBE

Da je udeležba dovoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —

25 let skušnje v zdravstvu za oči.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8.30 zvečer.

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebrati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V preminogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJA APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

\$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS